

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Οικονομικής Επιστήμης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΚΗΨΕ07	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	07
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ηγεσία στην Ψηφιακή Εποχή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.unipi.gr/courses/OEP251/		

2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην έννοια της ηγεσίας και να εξοπλίσει τους φοιτητές με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την κατανόηση και εφαρμογή των σύγχρονων προσεγγίσεων ηγεσίας σε έναν κόσμο που συνεχώς μετασχηματίζεται. Οι φοιτητές θα μάθουν να διακρίνουν και να εφαρμόζουν διαφορετικά μοντέλα ηγεσίας, από τα κλασικά έως τα σύγχρονα, και να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο οι ψηφιακές τεχνολογίες, όπως τα Big Data Analytics, το Internet of Things (IoT) και τα Business Analytics, επηρεάζουν τα επιχειρηματικά μοντέλα και την ηγεσία. Το μάθημα εξετάζει τη μετάβαση από τις παραδοσιακές μορφές διοίκησης και ηγεσίας προς τα νέα ψηφιακά μοντέλα, με έμφαση στις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται από έναν σύγχρονο ψηφιακό ηγέτη. Μέσω αναλύσεων, μελετών περιπτώσεων και πρακτικών εφαρμογών, οι φοιτητές θα αποκτήσουν την ικανότητα να προσαρμόζονται σε διαφορετικές επιχειρηματικές προκλήσεις, να προάγουν την καινοτομία, και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις αλλαγές σε έναν παγκοσμιοποιημένο και ψηφιοποιημένο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Συγκρίνουν και διαφοροποιούν τις έννοιες της ηγεσίας και της διοίκησης, καθώς και τον ρόλο του ηγέτη έναντι του μάνατζερ.
- Εφαρμόζουν τεχνικές και στρατηγικές για την ανάπτυξη και ενίσχυση του ΕQ, συμβάλλοντας στην αποτελεσματική ηγεσία.
- Αναπτύσσουν και αξιολογούν ψηφιακές ηγετικές δεξιότητες απαραίτητες για τη διαχείριση και καθοδήγηση ομάδων στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.
- Αναλύουν μοντέλα και στρατηγικές για τη διευκόλυνση της αλλαγής και την προώθηση της καινοτομίας σε έναν οργανισμό.
- Αναγνωρίζουν και εξηγούν τον ρόλο της ηγεσίας στη διαχείριση της αλλαγής και της καινοτομίας.
- Αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών τύπων ηγεσίας και εφαρμόζουν κατάλληλα μοντέλα ανάλογα με τις συνθήκες.
- Περιγράφουν πώς ο ψηφιακός μετασχηματισμός επηρεάζει τα επιχειρηματικά μοντέλα και αναπτύσσουν στρατηγικές προσαρμογής στη νέα ψηφιακή εποχή.
- Αναγνωρίζουν τις τεχνολογίες-κλειδιά που οδηγούν στην αναδιαμόρφωση των επιχειρηματικών μοντέλων και εφαρμόζουν κατάλληλες προσαρμογές.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
- Λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στην έννοια και το ρόλο της Ηγεσίας και της Διοίκησης

- Περιγραφή του αντικειμένου και των στόχων του μαθήματος.
- Ορισμοί και προσεγγίσεις για την Ηγεσία.
- Ορισμοί και προσεγγίσεις για τη διοίκηση.
- Σύγκριση και διαφοροποίηση των δύο εννοιών.
- Βασικές Αρχές Διοίκησης: Οργάνωση, προγραμματισμός, έλεγχος και καθοδήγηση.
- Ανάλυση των χαρακτηριστικών Ηγέτη και Μάνατζερ.

Εβδομάδα 2: Ιστορική Εξέλιξη και Θεωρίες Ηγεσίας

- Η εξέλιξη της έννοιας της ηγεσίας από την αρχαιότητα έως σήμερα.
- Ηγεσία στις διάφορες ιστορικές περιόδους: από τους κλασικούς πολιτισμούς μέχρι τη βιομηχανική επανάσταση.
- Συστημική προσέγγιση της Ηγεσίας
- Κλασικές Θεωρίες Ηγεσίας
- Θεωρία των Χαρακτηριστικών: Ανάλυση των βασικών βασικά χαρακτηριστικών των ηγετών όπως η ευφυΐα, η αποφασιστικότητα, η αυτοπεποίθηση.
- Θεωρία της Συμπεριφοράς: Διάκριση μεταξύ προσανατολισμού στο έργο και προσανατολισμού στους ανθρώπους.
- Θεωρία των Καταστάσεων: Επισκόπηση του μοντέλου του Fiedler και της θεωρίας των Hersey-Blanchard.

Εβδομάδα 3: Σύγχρονα Μοντέλα Ηγεσίας

- Ορισμός και σκοπός των σύγχρονων μοντέλων ηγεσίας.
- Βασικές αρχές της μετασχηματιστικής ηγεσίας.
- Ορισμός και φιλοσοφία της ηγεσίας μέσω υπηρεσίας.
- Έννοια και σημασία της αυθεντικής ηγεσίας.
- Η σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης στην ηγεσία.
- Ορισμός της συμμετοχικής ηγεσίας και ο ρόλος της στη λήψη αποφάσεων.
- Έννοια και χαρακτηριστικά της κατανεμημένης ηγεσίας.
- Τι είναι η χαρισματική ηγεσία και πώς επηρεάζει τους ακολούθους.
- Βασικές αρχές της ηθικής ηγεσίας.
- Προσδιορισμός πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων κάθε μοντέλου.
- Παρουσίαση και Συζήτηση Παραδειγμάτων Διαφορετικών Τύπων Ηγεσίας

Εβδομάδα 4: Ψηφιακή Εποχή και Εξέλιξη της Ηγεσίας

- Ο αντίκτυπος του Industry 4.0 στις παραδοσιακές μορφές ηγεσίας.
- Ηγεσία και ψηφιακός μετασχηματισμός: προσαρμογή και εξέλιξη των ηγετικών πρακτικών.
- Συστατικά στοιχεία του (Ψηφιακού) Ηγέτη
- Ο ρόλος των ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών στη λήψη αποφάσεων και στη διαχείριση ομάδων.
- Προκλήσεις και ευκαιρίες που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση και την παγκοσμιοποίηση για τους ηγέτες.
- Βασικά χαρακτηριστικά του LIDA Framework: ψηφιακή παιδεία, ευελιξία, καινοτομία και στρατηγική σκέψη.
- Παρουσίαση και Συζήτηση Περιπτώσεων από Κορυφαίες Εταιρείες

Εβδομάδα 5: Εισαγωγή στη Συναισθηματική Νοημοσύνη (EQ) και τη Σχέση της με την Ηγεσία

- Εννοιολογική Προσέγγιση και Ορισμός της Συναισθηματικής Νοημοσύνης (EQ)
- Ορισμός της συναισθηματικής νοημοσύνης (EQ) και η σημασία της στη σύγχρονη ηγεσία.
- Τα τέσσερα βασικά στοιχεία της EQ σύμφωνα με το μοντέλο του Daniel Goleman.
- Ιστορική εξέλιξη της έννοιας και πώς αναπτύχθηκε η έννοια της EQ στην ψυχολογία και την ηγεσία.
- Ανάλυση της Θετικής Σύνδεσης μεταξύ Υψηλού EQ και Ισχυρής Ηγεσίας
- Παραδείγματα ηγετών με υψηλή EQ και πώς αυτή επηρέασε την επιτυχία τους.
- Συζήτηση και Ασκήσεις Ανάπτυξης Δεξιοτήτων EQ

Εβδομάδα 6: Ηγεσία και Διοίκηση Ομάδων σε Ψηφιακό Περιβάλλον

- Ορισμός και βασικές αρχές της ηγεσίας από απόσταση.
- Οι προκλήσεις της ηγεσίας σε απομακρυσμένα και υβριδικά περιβάλλοντα.
- Εργαλεία και τεχνικές για την αποτελεσματική ηγεσία εξ αποστάσεως.
- Στρατηγικές για τη διατήρηση της δέσμευσης και του ηθικού των ομάδων από απόσταση.
- Διαφορετικοί τύποι εικονικών ομάδων και οι ιδιαιτερότητες της διοίκησής τους.
- Προκλήσεις στη διαχείριση εικονικών ομάδων, όπως η επικοινωνία, η διαχείριση χρόνου και η πολιτισμική

ποικιλομορφία.

- Αναγνώριση των κρίσιμων ψηφιακών δεξιοτήτων που απαιτούνται από τους ηγέτες στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.
- Συζήτηση και Ασκήσεις Αξιολόγησης Ψηφιακών Ηγετικών Ικανοτήτων

Εβδομάδα 7: Ηγεσία της Αλλαγής

- Ορισμός της ηγεσίας της αλλαγής.
- Τύποι αλλαγών: σταδιακή vs. ριζοσπαστική.
- Εξωτερικοί και εσωτερικοί παράγοντες που οδηγούν στην αλλαγή.
- Ικανότητες ηγετών για την επιτυχή διαχείριση της αλλαγής.
- Ο ρόλος της συναισθηματικής νοημοσύνης (EQ) στην ηγεσία της αλλαγής.
- Το Μοντέλο των 8 Βημάτων του Kotter για την αλλαγή.
- Το Μοντέλο Lewin για την αλλαγή
- Η θεωρία της διαχείρισης της αντίστασης στην αλλαγή (Resistance to Change Theory).
- Πηγές και μορφές αντίστασης στην αλλαγή.
- Στρατηγικές αντιμετώπισης της αντίστασης.

Εβδομάδα 8: Ηγεσία της Καινοτομίας

- Ορισμός της καινοτομίας και της σημασίας της στη σύγχρονη επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Ο ρόλος του ηγέτη στην προώθηση της καινοτομίας εντός ενός οργανισμού.
- Ηγεσία και δημιουργικότητα: Πώς οι ηγέτες μπορούν να ενθαρρύνουν τη δημιουργική σκέψη στις ομάδες τους.
- Εργαλεία και μεθοδολογίες για την ενσωμάτωση της καινοτομίας στις καθημερινές επιχειρηματικές πρακτικές.

Εβδομάδα 9: Δημιουργία Κουλτούρας Καινοτομίας

- Ορισμός και στοιχεία μιας κουλτούρας καινοτομίας.
- Στρατηγικές για την αλλαγή της κουλτούρας ενός οργανισμού ώστε να υποστηρίζει την καινοτομία.
- Ρόλος της εταιρικής κουλτούρας στη διατήρηση της καινοτομίας μακροπρόθεσμα.
- Συζήτηση για τις προκλήσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ηγέτες στην προώθηση της καινοτομίας.

Εβδομάδα 10: Η Επίδραση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στα Επιχειρηματικά Μοντέλα

- Η σημασία της προσαρμογής των επιχειρηματικών μοντέλων στη νέα ψηφιακή εποχή.
- Τι είναι ένα επιχειρηματικό μοντέλο: Ορισμός και βασικά συστατικά.
- Η ανάγκη για ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα επιχειρηματικά μοντέλα.
- Πώς οι νέες τεχνολογίες επηρεάζουν τη δημιουργία αξίας και τις λειτουργίες μιας επιχείρησης.
- Τεχνολογίες-κλειδιά: Big Data, Internet of Things (IoT), Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), Blockchain, Cloud Computing.
- Ανάδυση νέων επιχειρηματικών μοντέλων (Platform-based Business Models, Subscription-based Models, Freemium Models, On-Demand Models, Sharing Economy Models)
- Αλλαγές στη δημιουργία αξίας λόγω της ψηφιακής καινοτομίας.
- Ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων επιχειρήσεων που πέτυχαν τον ψηφιακό μετασχηματισμό (π.χ. Netflix, Amazon).

Εβδομάδα 11: Ο Ρόλος των Big Data Analytics, Internet of Things (IoT) & Business Analytics στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό και την Ψηφιακή Ηγεσία

- Σχέση μεταξύ ψηφιακού μετασχηματισμού και επιχειρησιακής επιτυχίας.
- Πηγές δεδομένων και η σημασία τους για τις επιχειρήσεις.
- Η επίδραση του IoT στα επιχειρηματικά μοντέλα και στις αλυσίδες εφοδιασμού.
- Ο ρόλος των Business Analytics στη λήψη αποφάσεων και στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών.
- Πώς τα Big Data, το IoT και τα Business Analytics συνεργάζονται για την επίτευξη ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Ηγετικές δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για την καθοδήγηση του ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ηγέτες στην αξιοποίηση των Big Data, IoT και Business Analytics.
- Προκλήσεις στην ασφάλεια και το απόρρητο δεδομένων.
- Ανάλυση περιπτώσεων επιχειρήσεων που αξιοποίησαν τα Big Data, IoT και Business Analytics για να επιτύχουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό

Εβδομάδα 12: Εισαγωγή στη Σχεδιαστική Σκέψη (Design Thinking)

- Ορισμός της σχεδιαστικής σκέψης.
- Η σχεδιαστική σκέψη ως μέθοδος επίλυσης προβλημάτων και δημιουργίας καινοτόμων λύσεων.
- Τα Βασικά Στάδια της Σχεδιαστικής Σκέψης

- Τεχνικές ενσυναίσθησης: Παρατήρηση, συνεντεύξεις, και διαδραστικές έρευνες.
- Παραδείγματα από την πράξη: Πώς η ενσυναίσθηση και η έρευνα οδηγούν σε επιτυχημένες λύσεις σχεδιασμού.
- Μεθοδολογίες για τη διαμόρφωση ενός σαφούς και εστιασμένου προβλήματος.
- Στρατηγικές για την αποφυγή κοινών λαθών κατά τον καθορισμό του προβλήματος.
- Παραδείγματα δήλωσης προβλήματος που οδήγησαν σε επιτυχημένες καινοτομίες.
- Συνεργατικές ασκήσεις για την ανάπτυξη ιδεών και τη δημιουργία πρωτοτύπων.

13η Εβδομάδα: Επαναληπτική Επισκόπηση του Μαθήματος

- Επανάληψη των κυριότερων εννοιών που παραδόθηκαν κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Ολιστική μελέτη περίπτωσης. Συζήτηση για τυχόν απορίες και γενικά συμπεράσματα.

4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές και την παροχή του ερευνητικού υλικού της <i>Εργασίας-Project</i> 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52
	Συγγραφή Εργασιών	36
	Μελέτη	35
	Εξετάσεις	2
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Τελική γραπτή εξέταση (100% του βαθμού του μαθήματος) χωρίς εκπόνηση εργασίας. • Εκπόνηση απαλλακτικής γραπτής ομαδικής εργασίας (60% του βαθμού του μαθήματος) και ομαδικής παρουσίασης Case studies & Μελετών Περιπτώσεων (40% του βαθμού του μαθήματος). 	
ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jones G. R., George J. M. (2019) “Σύγχρονη Διοίκηση”. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 86056091, Επιμέλεια: Μπέλλου Βικτωρία, Εκδόσεις: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Athens. • Hanlon, A. M., (2022) “Ψηφιακό Μάρκετινγκ-Σχεδιασμός, Στρατηγικές και Πρακτικές”, Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 112690619, Επιμέλεια: Γιάννης Α. Πολλάλης, Εκδόσεις: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Athens. <p>Πρόσθετα Συγγράμματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελληνική Βιβλιογραφία <ul style="list-style-type: none"> • Μπουραντάς Δ., (2005), Ηγεσία, ο δρόμος της διαρκούς επιτυχίας, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα. • Kouzes J., Posner B. (2018) “Η πρόκληση της ηγεσίας: άριστες στρατηγικές & πρακτικές επιχειρήσεων”. Επιμέλεια: Γιάννης Α. Πολλάλης. Εκδόσεις: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Athens. • Northouse Peter G. (2019) “Ηγεσία: Θεωρία και πράξη” 8η έκδοση. Επιμέλεια: Φιλόθεος Νταλιάνης. Εκδόσεις: Παπασωτηρίου, Αθήνα. • Nye J., (2009), “Ηγεσίες που πρωτοπορούν”, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα. • Yukl G. (2009) “Η Ηγεσία στους Οργανισμούς”. Επιμέλεια: Αντωνίου Αλέξανδρος-Σταμάτιος. Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα. • Ξένη Βιβλιογραφία <ul style="list-style-type: none"> • Kotter, J.P. (1990), A Force for Change: How Leadership Differs from Management, The Free Press, New York, NY. • Lockwood, T. (2010). <i>Design thinking: Integrating innovation, customer experience, and brand value</i>. Simon and Schuster. • Qualman, E. (2011). <i>Digital leader: 5 simple keys to success and influence</i>. McGraw Hill Professional. • Rogers, D. (2016). The digital transformation playbook: Rethink your business for the 	

digital age. *Columbia Business School*.

- Sheninger, E. (2019). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times*. Corwin Press.
- Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A. (2014). *Leading digital: Turning technology into business transformation*. Harvard Business Press.
- **Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά**
 - MIT-Sloan Management Review (<http://sloanreview.mit.edu/>),
 - California Management Review (<http://cmr.berkeley.edu/>)
 - Harvard Business Review (<https://hbr.org/>)
 - International Journal of Leadership Studies
 - Journal of Leadership & Organizational Studies (SAGE)
 - Journal of Strategic Leadership
 - The Leadership Quarterly (Elsevier)
 - Journal of Leadership Studies (Wiley)
 - Journal of Enterprise Transformation (Taylor & Francis)
 - Technological Innovation in Digital Transformation (Elsevier)
 - Journal of Digital Information Management